

A COVID-19 járvány első hullámának hatása a teljes halálozásra: nagyságrend demográfia és dinamika – Szakirodalmi összefoglaló

Magnitude, demographics and dynamics of the effect of the first wave of the COVID-19 pandemic on all-cause mortality in 21 industrialized countries.

Megjelent a *Nature Medicine* c. folyóiratban 2020. október 14-én

Az összefoglalót készítette: [Kovács Katalin](#)

A koronavírus járvány idején a járvány egyértelműen emelte a halálozást. Hasonló hatást gyakorolhatott a halálozásra az egészségügyi rendszer számos országban tapasztalt működési zavara, ugyanakkor a járvány hatására bevezetett lezárások ellenkező irányú hatást is kifejthettek: a mobilitás csökkenése például mérsékelhette a közlekedési balesetek számát, egyes munkahelyek bezárása pedig a munkavégzéshez kötődő baleseteket és ártalmakat. Így a vírus halálozásra gyakorolt hatását illetően valóban fontos a teljes mérleg elkészítése.

Vasilis Kontis és 13 szerzőtársa ezt a mérleget készítette el 21 országra vonatkozóan. Az elemzés alap gondolata az volt, hogy a 2020 évi heti halálozási adatokat összehasonlítják az előző évek hasonló átlagaival. Az elemzés 2020-ban csak a május végéig terjedő időszakra vonatkozott. Így a kutatók a 2015, 2016, 2017, 2018 és 2019 ével január és a május közötti heti halálozási számait vizsgálva használva Bayes modellek segítségével készítettek előrejelzést 2020-ra, és azt vizsgálták, hogy milyen valószínűséggel tekinthetők a 2020-ban valójában megtapasztalt halálozási számok ettől különbözőnek. Többlet-halálozásról (vagy akár alul-halálozásról) akkor beszéltek, ha a tapasztalt érték meghaladta a 90%- valószínűséggel várható legmagasabb értéket.

Az eredmények szerint a járvány első hullámában a vizsgált országok többségében nem volt számottevő, a statisztikai átlagtól szignifikánsan eltérő többlethalálozás. Az országoknak ebbe a körébe tartozik Bulgária, Új-Zéland, Szlovákia, Ausztrália, Csehország, Magyarország, Lengyelország, Norvégia, Dánia és Finnország.

Azokban az országokban, ahol az előre jelzett valószínűségek nagy eséllyel jelezték többlethalálozás megjelenését, annak 100 000 lakosra jutó értéke (nemenként) a következőképpen alakult: Ausztria, férfiak: 14,3; Svájc Férfiak 21,9, Portugália férfiak 27,4, Portugália, nők 28,7. Spanyolország, Anglia és Wales: 90-102, mindkét nemre nézve.

A járvány nélküli, átlagos halálozási szinthez képest 10% vagy kevesebb halálozás-emelkedést tapasztaltak a kutatók az osztrák, svájci és portugál férfiak és a portugál nők között. 10-25%-os emelkedés mutatkozott Belgiumban, Olaszországban Skóciában, Spanyolországban, valamint Angliában és Walesben.

Összességében a vizsgált 20 európai országban és Új-Zélandon a február közepe és május vége közötti időszakban 200 000-re tehetjük a többletként jelentkező halálesetek számát. Ezek a halálesetek, ellentétben a szorosan a COVID-19-hez köthető halálozásokkal, egyenletesen oszlanak el a két nem között, azaz hasonló arányban jelentkeztek a férfiak és a nők között.

Az ismertetett cikk bibliográfiai adatai:

Kontis, V., Bennett, J.E., Rashid, T. *et al.* (2020) [Magnitude, demographics and dynamics of the effect of the first wave of the COVID-19 pandemic on all-cause mortality in 21 industrialized countries.](#) *Nature Medicine.*